

ABONAMENTUL
 pe un an . 24 Cor.
 pe jum. an . 12 "
 pe o lună . 2 "
 Nrul de Duminică
 pe un an . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Miksa utca 2-3.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se îna-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Urgia dela Oravița. Căderea steagului național. Tradarea preoților și a învățătorilor.

Steagul național a căzut în Oravița.

Era de prevăzut aceasta chiar dela început, căci turbarea cu care guvernul s'a aruncat asupra cercului înlătura în mod fatal posibilitatea unei învingeri a steagului nostru.

Nu mai era aci vorba de o luptă electorală, în care se întrebuițează din partea stăpânirii mijloace neiertate de abusuri, corupție, violențe, ci de un adevărat război, între păteni pacinici, cari aveau să-și exercite în drept constituțional, și o armată de muligani trimiși asupra lor să-i împedice dela aceasta cu tot prețul.

De vre-o cinci zile încoaci nu mai era nici o siguranță personală în cerc. Nici imunitatea deputaților nu mai oferea scut împotriva bandiților cari li-au întins chiar mai multe curse, pentru a-i ucide. Cetitorii noștri cunosc cazul tâlharului de suprefect din Crașova, care voia să-i ademenească în curtea primăriei unde era ascunsă o ceată, de tâlhari înarmați cu revolvere și cu ciomege, ca să-i ucidă. Alegătorii noștri au fost toți împrăștiați și care a ajuns la tabără a trebuit să vie prin păduri, peste câmpuri și drumuri ascunse. Zeci, sute de înși au fost cumplit bătuți, arestați și schingiuiți.

Intru astfel de împrejurări de o biruință nu mai putea fi vorba. Vorba unui țaran cuminte:

— Hristos dacă era candidat, ș'atunci cădeam!

Tot ce se putea face, și — ce de altfel s'a și făcut — era, să primim cu resemnare, până la sfârșit insultele, ori să ne gândim serios la o retorsiune, statornicind o măsură dincelo de care înceată și răbdarea noastră. Am văzut că deputații noștri și un ultimul moment au făcut apel la liniște și la pace, deși nu știm dacă nu era mai bine a proclama dreptul legitimei apărări și a sfătui pe fiecare să nu mai rabde, căci răbdarea aceasta a încetat de a mai fi vârtute.

Să nu ascundem însă și pricina cealaltă a căderii, care este mai rușinoasă mai dureroasă. Preoțimea, cu puține excepții ono-

rabile, s'a purtat mișelește, dezertând în tabăra dușmană. Invățătorii? — aproape toți au fost ticăloși.

Nu putem rețacea și o a treia cauză:

Conducătorii din Oravița n'au destulă influență în popor, ceace dovedește lipsa de contact intim și neîntrerupt între dânșii.

Tot ce s'a făcut se poate atribui acțiunii continue și energice a presei naționale, care este mult cetită și răspândită aici. Poporul a venit de capst lui, fiindcă el este și este orientat până în cele mai mici amănunte în lupta națională. El a stat ziua întregă, în câmp deschis, fără mâncare, fără beutură, într'un vânt care resturna omul, până la sfârșit cu credință și cu multă întristare în suflet.

Momentele în cari scriem, sub imediata impresie a faptelor, nu sunt desigur proprii pentru o judecată liniștită și obiectivă. Carășul însă și-a deschis și azi o rană, o rană adâncă și dureroasă de care se resimte neamul întreg.

Lăsăm să urmeze raportul nostru:

Oravița, ora 8 1/2.

Deschiderea procedurii electorale.

La ora 8 președintele declară în fața bărbaților de încredere că deschide procedura electorală.

Se prezintă două liste de candidare. Una Illésfalvi Papp György. Poporul îi zice »Pop George«. Alta Dr. Siegesku Iozsef. Poporul îi zice »Popa Siegescu«.

Baraca în care se află localul de alegere e împărțită în trei secțiuni, cuprinzând fiecare câte o comisiune de alegere.

Localul e încunjurat de jandarmi pedestri și un pluton de jandarmi călări.

Așezarea taberilor.

Venind dela gară, la stânga se află tabăra lui Siegescu în care domnește voe bună și cântări. O muzică cântă »Deșteaptă-te române« și ciardașuri, simbolizând amestecul de neamuri și lipsa de însuflețire și convingeri adevărate.

La dreapta se află zona română. Aici de dimineața dela 6 încep să se adune cărduri mici de

alegători din toate satele, care în cursul zilei de ieri și în cursul nopții au izbutit să scape de ochiul vigilent al jandarmilor și prin multe greutate și neajunsuri străbătând noaptea drumuri, văi, păduri neumblate, au venit acolo unde-i mâna convingerea și dragostea de neam.

Intrarea alegătorilor.

Din depărtare se zărește venind pâlcurile rânduite în trăsuri a grosului alegătorilor noștri. Alegătorii lui Siegescu vin cu treburile.

În tabăra noastră au venit cei din orașul Crașova, 51 de alegători, conduși de deputații Ștefan Petrovici și Ioan Suciu.

După aceia alegătorii din Greovaș, conduși de părintele I. Oprea, preot ortodox.

Sosesc apoi 112 alegători din Secaș, conduși de părintele Bernaz; d'acii mai așteptăm la vre-o 30.

Oravița, la orele 2 d. a.

Vijelie.

E o vijelie înspăimântătoare și neîntreruptă. Circulația din pricina asta e cu neputință. Sufală un vânt atât de violent, încât adesea ești expus să te trântescă la pământ și numai un pas făcut înapoi te ferește de primejdia asta.

Mersul votării.

La votare oamenii cărmurii au uzat de o apucătură cunoscută, de a rândui comunele astfel ca la început ei să aibă un avans covârșitor. Astfel au urmat întâiu la vot comunele Oravița română, Oravița de munte, Steierlak, Orotic cu mari majorități de străini și cu mulți români cumpărați. Votarea lor a fiut până la prânz.

Oravița română s'a purtat mizerabil. Candidatul nostru a primit vre-o 12 voturi.

Oravița de munte, Anina, Steierlak și Orotic, unde sunt mulți români stricați, au votat cu Siegescu. La 11 ore starea voturilor este aceasta:

George Pop de Băsești 12 voturi
 Iosif Siegescu 911 »

Urmează însă după aceasta satele românești.

La 11 și 1/2 ore raportul voturilor:

Gheorghe Pop de Băsești 50 voturi
Iosif Siegescu 911 »

Oravița, 6 ore.

Asalt asupra noastră

Înainte localului de alegere aștepta ultimul rest de alegători de ai noștri, ca să le vie rândul la vot, fiind deja ora de încheiere fixată. Erau între ei și mulți curioși. **Jandarmii călări au năvălit atunci asupra lor.** Oamenii erau în retragere. Bestiile însă i-au luat în goană și i-au călcat în copitele cailor. Sunt foarte mulți răniți.

Bărbații noștri de încredere, martori ai acestei scene, au reclamat imediat președintelui Sussich, care însuși s'a indignat. Aceștia însă nu s'au prea șfornat de observările președintelui, precum ziua trecută n'au prea urmat ordinea lui.

Locotenentul de jandarmi, se scuza, spunând că din cauza frigului cailor s'ar fi năvălit și nu i-au putut opri.

Rezultatul.

La 6 1/2 s'a terminat alegerea. Rezultatul la cele trei comisii e:

	Pop de Băsești	Siegescu
Com. I.	428	533
„ II.	281	699
„ III.	273	714
	982	1946

Minoritatea este deci de 964.

Rezultatul a fost primit cu adâncă mâhnire.

Poporul a fost foarte amărât și trist. În toate satele s'au vădit urme de doliu.

Deputații s'au dus între popor. Au avut loc scene de adevărată forță dramatică. Poporul plângea și deputații încă lăcrimau. Ei încercau să-l mângâie, dar emoțiunea stăpânea cu o așa putere, încât ea nu putea fi astâmpărată decât prin șiroaie de lacrimi de durere și mâhnire...

Comunele brave.

S'au purtat următoarele comune bine:

Greovaș, a adus 97 voturi.

Comoriște 102 voturi.

Ticvaniul-mic, cu amândouă preoții 95 voturi, din 115.

Rechitor 60 din 75.

Gorui 55 cu preotul Matei Popovici și învățătorul Pavel Gherglea în frunte.

Agadici 50 voturi din 103, conduse de țaranul Ioan Frenț.

Broșteni 101 voturi din 154.

Maidan 55 voturi din 123.

Secaș 110 voturi.

Cacova 150 voturi cu preotul Fotie Avramescu.

Ticvaniul-mare 112 voturi.

S'au purtat foarte rău.

Comunele Jitin, Forotic, Cârnecea, Jidănovitz, Calina și Oravițele amândouă.

Odăjdiile preoțești și evreii.

»Biserica și școala« din Arad, propune ca furnitura odăjdiilor bisericesti să se dea Reuniunii din Orăștie, care a dovedit că știe să dea lucru solid și frumos.

Astfel s'ar tăia câștigul firmelor jidovești, care își trimet prin toate satele agenții, ca să ofere »stofe pestrițe fără gust, fără timbrul și croiala orientală«, lucrate din »fuior de urzică«.

Auziți Prea Sfințiile Voastre iudaice, galițiene, frații Bloch de pe Calea Victoriei, din capitala României, și auziți toți cei ce-i îngăduiți și nu faceți nimic pentru a-i înlocui?

Stofele de »fuior de urzică« țin pe acolo cam trei ani, ajungând apoi ca o ață de păienjen, spune foaia din Arad.

Părinți de prin sate, cari faceți alișverişul cel gros lui Bloch — oficialii cumpără mai mult dela dna Roth, de aceeași ebraică origine, — ați putea să ne spuneți după câți ani apare ață de păienjen în odăjdiile sfințiilor Voastre?

Avem și noi societăți pentru lucrul de mână făcut frumos și de gust după vechile datine, și unele din societățile acestea se bucură chiar de înalte, de foarte înalte protecții, care, data aceasta măcar, au nimerit bine. Cutăruia din ele, cu doamne din »elită« — să-i zicem cum își zice — în frunte, i-s'au dat însemnate furnituri de pânză, pentru oaste ori pentru uniforme școlare. Oare n'ar putea să dea bisericilor odăjdiile potrivite, de care au atâta nevoie?

Dar noi mai avem și atâtea școli de cusătorie, în care se deprind fetele a c-așa lucruri de lux foarte fine, cu care se împodobesc fețe foarte luminate, primindu-le și în dar. Servind luxul, fetele învață și a-l iubi și a-l căuta în viață, fie și prin mijloace necinstite. În locul acelor minuni de răbdare, prin care se strică ochii și se pierde sufletul, nu s'ar cădea ca, în această țară creștină, să se învețe și lucrul veșmintelor pentru preoți și arhieriei?

Și în România care dă burse pentru studiile în India și China și pentru marea lume a Orientului, nu s'ar putea da o burse pentru studiile în țările ortodoxe, în care se pot învăța lucrurile cele mai bune și cele mai folositoare?

În țările ortodoxe, în care se pot învăța lucrurile cele mai bune și cele mai folositoare, nu s'ar putea da o burse pentru studiile în țările ortodoxe, în care se pot învăța lucrurile cele mai bune și cele mai folositoare?

Și în ce privește toată arta în legătură cu biserică, artă de turnătorie și sculptură, aceasta ar fi calea cea bună.

Ministrul care ar primi-o ar face altfel de faptă folositoare decât aceia de a strica Sfântul Sinod, înlocuind pe Partenie prin vre-un nou Popa Tache sau prin vre-un Popa Dracu încă nearhierit.

(»Neamul Românesc«)

N. Iorga.

Din România.

Alteța Sa R. Prințul Ferdinand la Ploiești.

A. S. Regală Prințul Ferdinand, comandantul corpului II de armată a sosit Duminecă la Ploiești, cu expresul de Berlin, la ora 10 și 10, pentru a inspecta batalionul 9 de vânători, care aparține de corpul 2.

A. S. R. Prințul Ferdinand a fost întâmpinat la gară de dnii gen. Cotescu, loc. colonelii Solacolu, Minculescu și Velicu, d. C. D. Anghel, prefectul județului, R. R. Stanian, primarul orașului și polițaiul Tr. Popescu.

A. S. R. descizând din vagon, d. gen. Cotescu i-a prezentat raport despre situația trupelor din garnizoană. Apoi A. S. R. s'a întreținut cu persoanele oficiale prezente. În urmă s'a urcat în automobil, îndreptându-se spre bat. 9 de vânători.

Trupele aceluși batalion erau așezate pe două rânduri. D. Comandant lt.-col. Dionisie Petrescu a comandat onorurile și a prezentat raportul. După inspecția trupelor A. S. R. a examinat pe ofițerii propuși pentru înaintare.

La ora 12 și jum. ofițerii i-au dat un banchet la »Cercul militar«. A participat la masă numai ofițeri dela gradul de căpitan în sus.

Convenția comercială cu Austro-Ungaria. »Neue Freie Presse« află din București că

tratativele pe cale diplomatică pentru încheierea unei convenții comerciale austro-române au avut la un bun rezultat și că e probabil ca ea să încheie la începutul lui Martie.

Se afirmă că, date fiind împrejurările, agrarienii vor fi pentru încheierea unei convenții comerciale cu România, așa că chestia nu întâmpina greutăți în parlament.

Cât de intensiv se dorea și în România să încheie această convenție se vede și din faptul că Regele României a intervenit pentru grabă sa realizare.

Austria a cedat în chestia exportului de țâie din România mai mult ca până acum, România a cedat în chestia reducerii taxelor male pentru obiecte industriale.

Dela Liga Culturală. Liga culturală a avut întrunirea săptămânală în amfiteatrul liceului.

Conferința a fost ținută de dl Răducan, traș chestia cooperativelor economice din punct de vedere național. Amintește de diferitele soluții economice. Școala mai nouă, realistă, are soluții pentru rezolvirea chestiunilor economice intervenționismul și doctrina solidaristă. Școala la iveală caracterul național al doctrinei solidariste.

Trecând la mișcarea cooperativă la români arată situația și roadele cooperativelor din țară, cari îndeplinesc aici și un rol politic și național. În Ardeal propaganda pentru cooperativă economică a luat un avânt abia în anii din urmă — în schimb însă au ajuns la mare dezvoltare băncile comerciale. La noi, activitatea cooperativelor a cucerit terete întinse la țară și la oraș.

Mai ales progrese frumoase au realizat băncile populare și obștiile sătești, sprijinite de stat.

După terminarea conferinței, dl P. Liciu, preună cu câțiva tineri artiști ai Teatrului Național, au declamat poezii.

Dela Societatea Fraților Români ai Daciei-Traia e. Ca în toți anii așa și anul acesta Societatea Fraților Români ai Daciei-Traia a aranjat petrecerea obișnuită, al cărei venit este destinat pentru ajutarea luptelor românilor.

În vederea acestei petreceri este condusă această sesiune de discursuri în sala din discursul președintelui.

Alți membri ai societății, dl Octavian Ciucianu, care extragem următoarele:

»Societatea Fraților Români ai Daciei-Traia înființată la anul 1903 Septembrie 24, prin topirea altor societăți, urmărește două scopuri principale:

Ajutorarea membrilor în caz de boală și în mormântare, și de altă parte scopul mult mai înalt și mai nobil: de a ține în inimi viu focul sacru al patriotismului și naționalismului românesc.

În vederea acestui din urmă scop s'a aranjat și serbarea din Februarie. Pătrunși de sentimentele cele mai curate ale solidarității naționale românilor din toate părțile, ne-am adus cu plăcere și cu durere aminte de suferințele fraților noștri români din țările subjugate și am înțeles că este o datorință sfântă pentru toți românii inima românească și prin urmare și pentru societate: noastră, ca să facă ceea ce este în putință pentru aie veni în ajutor în lupta, ce se dă pentru conservarea neamului și a dulcelui nostru românesc.

În acest scop ne-am dat mâna cu sora noastră mai mare, cu »Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor«. Și am aranjat această serbarea sub auspiciile și în folosul ei.

Venitul curat, ce rezulta din sacrificiile doamnelor și ale tuturor, este destinat pentru sporirea durilor Ligei, care are patriotica țintă de a ține între milioanele neamului nostru, răsfirați și atâtea stăpâniri, conștiința solidarității naționale și a unității culturale.

Sunt fericit că societatea noastră, compusă majoritate de modești fii din popor, a fost vrednică să contribuie și ea cu ceva la realizarea acestor mărețe scopuri.

Sunt și mai fericit, că întreprinderea noastră a avut un succes atât de frumos și că la serbarea noastră frățescă domnia-Voastră v'ați prezentat atât de număroși la serbarea noastră.

Vă mulțumesc din toată inima și vă rog să împreună cu toții glasurile noastre în strigăt: Trăiască România!

Succes Ligei în lupta sa!

Trăiască Neamul Românesc de pretutindea!

Contele Tisza asupra situației externe.

Din camera magnaților.

La casa magnaților, fiind la ordinea zilei proiectul contingentului de recruți, contele Tisza a făcut unele declarații cu privire la politica externă. Aprobă anexiunea Serbiei, fiindcă prin ocuparea provinciilor acestea era neconținut amenințată. Răsvrăți-diplomației europene e de a se atribui guvernului englez. Agitația a început-o declarațiile ministrului de externe englez, făcute primele zile după anexiune. E adevărat că mai târziu chiar guvernul englez a stăruit pentru pace, dar aceasta intervenție în interesul păcii ar fi trebuit să o facă mai devreme, cu aceasta ar fi trebuit să înceapă. Anglia prea bucuroasă face politică sentimentală, ceea ce înseamnă că în timpuri critice ține partea celui mai slab, dar îndată interesul ei pretinde, tot așa de bucuroasă lasă singur și fără ajutor.

Monarhia trebuie să stea în relațiile cele mai bune cu Turcia. Turcia poate fi conștientă, că prietinel ei cel mai sincer e monarhia. Datorința statelor ar fi ca să întărească credința aceasta și să asigure pacea în Balcani.

Ținuta Serbiei e într'adevăr ridicolă. Serbia nu are nici un drept a se amesteca în chestia provinciilor adnexate. Dacă am suferi ofenzile, pe cari le primim din partea Serbiei, dela un alt stat, egal cu noi, ar fi o nedreptate. În cazul Serbiei însă e vorba de răbdare. Dacă interesele pretind ca să începem războiul. — Serbia nu e îndreptată să pretindă nici chiar concesii economice. E de discutat chiar și aceea, că puținele, cari au subscris contractul din Berlin, au dreptul de a se amesteca în chestia provinciilor adnexate. — Trebuie să împiedecăm orice încercare de a ne tulbura rândurile; trebuie să fim la locul nostru. El își încheie discursul prin rugarea ca, luând în considerare starea politice externe, *toți factorii să se străduiască a rezolva chestiile militare odată pentru totdeauna.*

Un caz de boală socială.

Voim și sperăm o îndreptare.

În numărul din 25 Februarie n. a. c. al «Tribunei» a apărut între noutăți o «noutate» veche despre starea faptică culturală a românilor din Lipova. Mulți își vor fi zis cetindu-o: «Și la noi e așa!»; ba alții mai sinceri vor fi exclamat dureros: »La noi e și mai rău!»

Cazul din Lipova nu e unic; e acesta un simptom-patologic al societății noastre întregi, simptom, care așteaptă o sanare grabnică. Deaceia nu e permis să trecem peste el, ca peste o singură întâmplare. Nu mici certe locale să ne preocupe, ci lucruri de interes general.

Fără îndoială e dureros, că obvin lucruri de aceste în momentele, când toată forța ar trebui să ne-o păstrăm și folosim pentru premenirea societății noastre, a vieții noastre naționale; e dureros, că obvin astfel de cazuri acum, când e mai mare lipsă de o strângere a rândurilor, a forțelor noastre, când se pretinde o voință în conlucrarea pentru înaintarea noastră pe toate terenurile; și e foarte dureros, că se pierde energia noastră națională în zădărnice, în trândăvie și indiferentism. Fiecare părticică de forță pierdută se va rezbuna amarnic asupra-ne atunci, când vom avea — poate — nevoie de ea, când o vom dori-o.

E trist lucru; și e de o mie de ori trist, că ni-e dat să ne plângem tocmai împotriva societății românești din Lipova, — orașel — odinioară centru istoric, și până mai dăunăzi centru cultural al românismului. Îmi aduc cu drag aminte de timpul copilăriei mele, petrecut în acest cuib frumos; deși eram micuț și e de mult de atunci, totuși — ca prin vis — văd o altă viață, ca cea care se scurge acum în el. Ce înțelegere, armonie, ce veselie; cât interes și cât dor de muncă! Întrebă, cetitorule, pe vre-un bătrân din Lipova despre acele vremuri; îți va vorbi cu foc, cu mândrie, îi vei vedea ochii sclipindu-i și fața înseninându-i-se..., iar la fine va suspina și-ți va zice: »Ei dar e de mult de atunci!»

Nu voi scruta cauzele stagnării vieții noastre naționale fie ele bisericesti, fie culturale ș. a., așa cum ni-se prezintă azi d. p. în Lipova. Nu! Căci

cauzele sunt în noi înșine. Oamenii înșiși sunt vina acestor rele, iar scriitorul acestor șire încunjoară orice jignire și neînțelegere.

Fi ne va însă permise câteva observări!? Lipova e sediul protopopiatului cu același nume, e centrul unui despărțământ al »Astrei« și al »Societății pentru crearea unui fond de teatru românesc«; se bucură de o inteligență frumoasă, care are atâția reprezentanți, membrii de onoare, fundatori, »pe viață« ș. a. în diferitele societăți culturale românești; a dat românilor atâția bărbați de valoare; aici societatea pt. teatru a avut o adevărată sărbătoare; mai mulți de jumătate din numărul locuitorilor sunt români, restul mare parte nemți filoromâni, și sunt românii de aici niște credincioși adevărați: e o adevărată înălțare sufletească, să ascuți o liturgie în biserica lor, mai ales la sărbători mari; aflăm aici o casină românească — bine asortată (dar cercetată!?) — diferite societăți de meseriași, coruri multe, bărbați frunțași...; și se mai află aici un mare număr de meștersugari, meseriași români, asupra cărora se îndreaptă azi privirile tuturor etc.

Cât teren de muncă! Câtă înaintare ar trebui să fie aici, servind de pildă tuturor. Și totuși... ce s'a făcut? Aproape nimic! Adunările anuale ale despărțământelor societăților culturale sunt mai mult o povară, o greutate. Credincioșii, meștersugarii sunt neglijați. Se umblă la casina ungurească. Conferințe, biblioteci populare, petreceri ș. a. o adevărată și intensă viață socială — ca în palmă.

Dar să sperăm. Intevдем o prefacere radicală a societății lipovene, o luptă vânoasă și intensă pe terenul neglijat, o înaintare spre binele și în folosul românilor.

Dozezi ne sunt predica de anul nou a simpaticului preot Ft. Roxin, succesul (cu și rezultatul...) adunării de curând a casinei, ziarele și revistele ce le poți vedea la unii și la alții, numele atâtor bărbați însufleșiți — împiedecați până acum de împrejurări, ce-au trecut. Dar cea mai bună dovadă e recunoașterea păcatului prin cele publicate în »Tribuna«. Căci nu e tocmai așa rău, când cineva ajunge, să-și ispășească greșala: e semn de îndreptare.

S'auzim numai de bine!...

s-n.

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Cântec.

Ca o rugă a sării
Tremur' tainici șapte
Și 'n plutiri coboară
Visele de noapte.

În afund de zare
Sună cornul jelnic,
Iar din jos, la strungă
Plânge un glas sfielnic.

Crinu-și pleacă fruntea
Și 'n visări se perde,
Pecând vin zefirii
Sănu-i să-i desmerde.

Luna se resfață
Pe a văii unde,
Când pe mine tainic
Jalea mă pătrunde.

Din grădini se 'ntinde
Freamăt de petale,
Când îmi deapăn singur
Cântecu-mi de jale.

T. Murășan.

K. Mozorov.

FERICIREA.

(Legendă. — Traducere din limba rusă).

Demult, foarte demult, întregul pământ era numai o grădină frumoasă. Totul era în floare și parfum, chiar oamenii, cari trăiau pe atunci în acea grădină, nu erau mai puțin frumoși, decât natura ce-i înconjura: ochii lor reflectau seninul diafan al cerului, iar sufletele, apa limpede, ca cristalul, a lacului ori a râulețelor din munte.

Dar, cea mai mare podoabă a acelei prea frumoase grădini, era păsărica minunată, căreia i se zicea Fericirea.

Când glasul ei răsună în înălțime și umplea văzduhul de melodii inveseuitoare, oamenii, ascultând-o, își transportau sufletul departe, departe, până la soare, și li se părea că tot lăuntru lor li se umplea de razele luminei lui ferbinți. Iar când păsărica sbura dintr'un copăcel în altul, ei ar fi vrut să stea veșnic într'un loc, și veșnic să tot privească la dansa, drăguța lor cântăreață!

Dar, iată că, odată, vine printre dânșii un om, sosit se vede din vre-o margine depărtată și necunoscută a lumii. În ochii lui se reflecta întunericul nopții adânci, și privirile acestor ochi întunecați, care-i luminău fața palidă, schânteiau ca sclipirile frânte ale fulgerului; iar în jurul capului, asemenea norilor destrămați de furtună, atârnavu bucle de păr negru și aspru.

A mers și el prin acea împodobită grădină, dar sufletul nu i-s'a bucurat de frumusețea înconjurătoare; căci era plin de pizmuire și de răutate.

De-odată aude un cântec, dar un cântec așa de minunat, cum niciodată nu mai auzise în viață: toată ființa i-s'a umplut ca de un dulce farmec, încât pe loc i-a venit hotărârea să stea acolo, nemișcat, tot lungul vieții sale, să stea și să asculte, să asculte fără sfârșit!...

Dar cântecul a încetat, și omul cu ochii întunecați ridicând capul, vede minunata păsărică stând pe o ramură chiar deasupra capului. Pare a fi o bucătică vie dintr'un curcubeu, așa ardea, strălucea și scânteia frumusețea orbitoare a penelor acestei gingașe făpturi. »Ea trebuie să fie a mea«, zice omul în sine. »Ea nu trebuie să cânte și pentru alții. Am s'o pun în cușcă și am să mă desfăt singur cu frumusețea ei! Și va cânta numai pentru mine singur!«

Și a întins mâna, cu lacomă grabire, spre păsărică. Micuța cântăreață totdeauna stătea printre oameni și știa că ei o iubesc, de aceea a stat cu încredere pe mâna întinsă spre dânsa; dar după ce a fost prinsă, vede deodată privirile pline de pizmuire și răutate îndreptate spre dânsa, și în aceiași clipă simte trupușorul ei gingaș strâns de degete tari și rele. Atunci ea s'a sbătut cu desnădejde, s'a muncit din toate puterile și fără voce scoate un țipăt, care arăta atâta suferință și tristețe, încât omul speriat a deschis fără voce mâna, și în aceiași clipă, ceva veselitor și plin de încântare i-a trecut pe dinainte și s'a depărtat în verdețea adâncă a pomilor, dispărând pentru totdeauna!

Și, iată, de atunci, de când s'a întâlnit cu Pizmuirea și cu Răutatea, Fericirea cea cu dulce viers, a încetat de a mai sta printre oameni. »Eu nu le-am făcut nici un rău; cele mai dulci cân-

Inseninarea orizonului balcanic.

Europa solidară. — Starea spiritelor în Serbia.

Știrile sosite azi ne zugrăvesc o perspectivă liniștitoare. Solidaritatea Europei pentru menținerea păcii a făcut posibilă înlăturarea pe viitor a conflictelor ce s'ar mai ivi în chestiunea balcanică. Rusia e nevoită să tolereze neschimbată situația externă ce s'a creat prin anexiune. Anglia a declarat că toate pretențiunile stărnite de Serbia referite la compenzațiuni teritoriale, sunt irealizabile și neîntemeiate.

De o influență hotăritoare asupra atitudinii guvernului rus a fost cu osăbire intervenirea energică a Germaniei, astfel că de prezent pacea Europei pare deplin asigurată. Puterile s'au arătat la înălțimea misiunii lor civilizatoare, manifestându-și solidaritatea pentru evitarea groaznicului incendiu, care pornit din Balcani ar fi cuprins în flăcările sale și țările Apusului înfloritor.

Potolirea iritațiunii generale se manifestă azi deja și la burse, unde prețurile sunt într'o statornică creștere.

Avertismentul Rusiei.

Se anunță din Petersburg: D. Novacovits, șeful guvernului sârbesc, a remis guvernului rusesc un comunicat, care cuprinde declarațiile pașnice ale guvernului sârbesc. Serbia e pătrunsă de dorința păcii și pe viitor nu va mai manifesta o atitudine provocatoare, iar drepturile și interesele jignite prin anexiune, le va supune deliberării unei conferințe a puterilor. Răspunzând la un comunicat guvernului rusesc a îndrumat pe ambasadorul său din București să aducă la cunoștința guvernului Novacovits că Rusia a fost atinsă plăcut de intențiunile pașnice ale sârbilor și le dă sfatul de-a nu părăsi în viitor cărarea bunei înțelegeri. Guvernul rusesc e convins, că în situația politică extenă actuală, atitudinea pașnică a Serbiei va promova mai efectiv interesele ei politice și de viață. Rusia dă apoi Serbiei sfatul să renunțe la compensațiunile teritoriale, cari

tece ale mele erau pentru dânșii; ei însă mi-au rupt penele frumoase! Nu face nimic! Eu și așa pot cânta, însă ei nu mă vor mai vedea!»

De atunci, oamenii numai de departe aud cântecele minunate ale Fericirei!... Auzind o, oamenii s'au pornit să o găsească; dar cu cât o căutau, cu atât cântecul se auzia tot mai departe, și de atunci a început a li-se părea că acel cântec răsună din propria lor inimă. Dar cântecul încetând, atunci și glasul lor lăuntric a început a le spune: »Fericirea a zburat, a zburat departe!»

Mai mult decât oricine, Fericirea a iubit pe copii. Ochii de un albastru senin al acestor nevinovate făpturi îi aduceau aminte azurul albastru al cerului din frumoasa grădină. Adeseori, fără să bage cineva de seamă, noaptea, Fericirea sbura prin odăile copiilor, stătea la căpătâiul lor și cânta cântările ei gingașe. Treziți, copiii deschideau ochii mari cu uimire și vedeau strălucind prin întuneric penișoarele Fericirei, și surizând întindeau mâinile spre ea. »Ei vor să prindă luna dintre nori» ziceau atunci în glumă mamele lor tinere. Și, după ce Fericirea le cânta mult, iar se depărta.

Când vedea fete tinere și flăcăi, cu ochi încrezători, plini de nădejde și credință în viață, Fericirea se așeza lângă dânșii și începea a le cânta deasupra capetelor fermecătoarele sale triluri. O, cât de frumoasă li-se părea atunci vieața; câtă lumină, câtă splendoare!... »Noi veșnic vom fi fericiți, veșnic avem să ne iubim«,! vorbeau atunci între dânșii tinerii!...

S'a întâmplat, că și unii oameni, înțelegând ce este vieața, au văzut câte odată Fericirea sburând pe dinaintea lor, dar în loc să-și dea tot

pot provoca un conflict serios între ea și Austro-Ungaria.

Pacea în prag.

Ziarele din Germania salută unanim auspiciile favorabile ale păcii. Tot astfel și ziarele engleze. Presa turcă e de asemenea pătrunsă de dorința păcii.

Armata rusă nepregătită de război.

»Magdeburger Zeitung« publică o telegramă din Petersburg prin care se spune că ofițerii din statul major rusesc au înaintat țarului o adresă în care i-se face cunoscut că armata rusă actualmente e cu totul nepregătită de război și deci incapabilă să riște să se arunce într'o astfel de aventură.

Subprefectul Hadfy Károly din S.-Miclăușul-mare — scărmanat.

— Din adunarea congregației Torontal. —

Becicherecul-mare, 27 Februarie.

În ziua de 26 Februarie st. v. a. c. s'a ținut în Becicherecul-mare congregația Torontalului, între multele obiecte s'a desbătut și alegerea de antistie comunală din comuna Cenadul sârbesc — fiind atăcată de către preotul Terențiu Oprean. După ce referentul Rigo cetește opinia resp. propunerea comisiunii permanente, în care arătând că motivele, pe baza cărora se cere anularea alegerii, sunt bazate — recercă congregația ca să enunțe de conclas, că alegerea antistiei comunale din Cenadul-sârbesc condusă de fibirăul Hadfy, din cauza ilegalităților comise în jurul candidării — să se nimicească.

Deși părintele Terențiu Oprean în apelată nu a cerut alta decât ce i-s'a încuviințat, totuși insistă a i-se da cuvânt.

Comitele suprem nu-i deneagă, dar îl face atent că alegerea e nimicită și așa n'are sens a insista pe lângă cuvânt.

Părintele T. Oprean în posesiunea cuvântului apoi, într'un ton energic — pot zice aprobat mai de toți membri din congregație unde erau abea 2 români și vre-o 5 sârbi — cere că pe lângă comunicarea cu d. Hadfy a decisului de nimicirea alegerii condusă de dânsul, să fie adimoniat că pe viitor să respecte legea la alegeri de prin comune, că dacă se vor mai repete astfel de cazuri va fi tras în disciplină, arătând vorbitorul că în cazul de față — și încă altele de mai ina-

sufletul cântărilor ei, ei se mărgineau să-i privească numai penele frumoase și de atunci au luat în seamă mai mult penele ei aruncate. »De departe, păsărica asta ni-s'a părut neînch puit de frumoasă«, ziceau ei.

»Și ce lucru curios! Noi n'am văzut la început penele-i lepădate! Apoi, în cântecele ei vesele se amestecă uneori note de suferință și de jale!... Nu, asta nu-i fericirea de care ne-au istorisit nouă părinții și bunicii, pe când trăiau în grădina cea frumoasă! Trebuie să ne învățăm copiii, să pornească a căuta acea unică, adevărată, dulce și prea frumoasă Fericire!«

Și au început a istorisi despre dânsa copiilor și nepoților.

Mulți au pornit în căutarea Fericirei, și li-s'a întâmplat să găsească în cale prea frumoase pene strălucitoare, pe care Fericirea sburătoare le lăsa să cadă câteodată pe pământ. Oamenii le-au numit iubire, mărire, bogăție, ele erau de mărime și culori diferite, dar mai totdeauna li-s'a întâmplat să găsească numai câte o penișoară din acestea, și oamenii doreau să vadă Fericirea în toată frumsețea ei neatinsă dela început!

Iată pentru ce ei vorbesc neîncetat de dânsa și o așteaptă ca din nou să se întoarcă pe pământ! Dar și Fericirea încă așteaptă ca tot pământul să se prefacă din nou într'o grădină frumoasă și înflorită, unde pizmuire și răutate să nu fie. Numai acolo vrea ea să cânte din nou, pentru toți oamenii, minunatele și veșnicile sale cântări!...

(»Albina«).

inte, d Hadfy a dovedit, că ori ignorează ori că nu o știe, și spune în fața congresului că și într'un caz și într'altul fibirăul e căci dacă ignorează legea atunci abuză de oficiu, deci trebuie pedepsit, iar dacă nu nu e vrednic de postul cel ocupă și în caz trebuie dat afară.

O așa lecție — zic mulți — încă nu a nici un fibirău din comitatul Torontal, ce Oprean i-a dat lui Hadfy. Unul din

INFORMAȚIUNI

ARAD, 2 Martie n. 1

Alegerea și redacția.

Starea spiritelor românești de pretutindeni fost azi agitata de viul interes pentru soarta izbândă ale steagului național în Oravița. Alegerea zilei soneria telefonului din redacție într'o activitate fără astâmpăr. Din Arad, Băteni, Radna, Boroșineu, Bățania, Pecica, Șineu, Lipova, Jadani, din toate comunele împrejurime veniau întrebările potop, încă dintre redactori a trebuit să stea, fără intrer la scoica telefonului.

Înainte de amiaz până la orele 11, primii știri numai despre felul cum s'au rănduit cele nele la votare, despre starea sufletească a cetățenilor noștri, despre sforțările teroriste ale dărmilor și despre viua mișcare de pe străzile ora 1 ne-au sosit cele dintâi știri pozitive. La de amiaz au votat comunele Oravița de m. Staierloc, Forotic și altele, toate ale partii contrar. Candidatul nostru primise abia 12 voturi. Puvoil corupției și teroarea ne-au luat apăsător pe toți alegătorii români din comunele răpăd.

Dela amiaz au urmat comunele noastre tând Maidanul și Secașul, la ora 1 situația

Gheorghe Pop	50.
Siegescu	911.

Glasul trimisului nostru însă vibra de de dejde. Lui Siegescu li mai lipsesc numai 600 voturi, până să atingă majoritatea absolută. Alegerea cumplită a reținut pe mai mulți alegători ai noștri: J a n d a r m i i păzesc intrărilor satelor, alungând cu patul puștii spre toți cei care ies în cale. În Oravița e o vijelie înspăimântătoare. În valea lungă și îngustă vifornita se ca un torent de munte într'o alvie prea strâmtă. Alegătorii noștri, rămași sub cerul liber, înfrânevoie mânia tempestații.

În urma acestor știri neliniștitoare în redacție lasă o tăcere de plumb. Pe fețele redactorilor se zugrăvea revolta înăbușită.

— Suntem, frate, un neam nenorocit...

Dar soneria telefonului e mereu viu agitată. — Allo, Allo! — Dr. Marta, Lipova. — Cum stăm la Oravița?

— Rău. Puțină nădejde. Dar abia acum rându alegătorilor noștri. Situația până la ora 2: Gh. Pop 50, Siegescu 911.

Și firul telefonic duce în toate direcțiunile zeii vânturilor știrile noastre deprimătoare: la Lipova, Gașca, Radna, Halmagiu, Băteni, Șiria, Boroșineu, Pâncota, Orăștie, Deva, Hunedoara, Șăud, ba până și la Viena, de unde ne trimite glasul dlui Alexandru Vaida-Voevod.

Pe urmă nu ne a mai venit nici o știre până la orele 5, când trimisul nostru ne-a vădit sfârșitul dezastruos: căderea lui Bădea Gheorghe Pop...

Firul telefonic a prins apoi să răspândească amărăciunea adâncă ce ne-a cuprins, până la parte la Năsăud, — departe spre miazănoapte în țara lui »Bădea Gheorghe«, unde va cădea atât de greu vestea înfrângerii dela Oravița.

— Români din Curtici la P. S. Episcopul. O deputațiune de 250 de oameni rani români din Curtici s'a prezentat la P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp, cu plânsoare împotriva preotului lor Ion Niculescu. Părintele Niculescu — zice conștientul deputațiunii — le promisese să stea pe lângă nilor, la alegere, că dacă va ajunge pre-

o să le mai pretinză stolă. Ales preot,intele Nicorescu și-a uitat de promisiune, mult, pe cei cari se împotriveau, adu-i aminte de cuvântul dat, îi da pe executorului. Poporeni sunt din cale să indignați pentru purtarea părintelui piorescu, și declară, că dacă P. S. Sa nu-l amova, ei nu-l vor mai lăsa să între în erică.

P. S. Sa Episcopul i-a rugat pe săteni fie liniștiți, făgăduindu-le, că va porni, urgență, cercetarea.

D. Lascu arestat. D. Dr. Lascu, condamnat la 6 luni închisoare de stat pentru un articol publicat în ziarul »Tribuna«, a fost arestat astăzi, la reîntorcerea sa din mânia, în Predeal, și internat în închisura tribunalului din Brașov, de unde va fi transportat la Oradea-mare, iar mai târziu într-una din închisorile statului. În desul zilei de astăzi dl Dr. Lascu a fost tratat de mai mulți membri ai tinerimei din Brașov.

Nou doctor român. D. Iancu I. Giurgiu a fost promovată zilele acestea, doctor în științele medicale, la universitatea din Budapesta. Felicitările noastre.

Conferințele Asociațiunii. Duminică ar urma la rând a patra conferință a Asociațiunii din Arad, anunțată de d-nul Șirban Șirbanu. D. Șirban Șirbanu fiind bolnav și absent din Arad, în locul său vor aranja elevii seminarului o ședință literară publică, sub conducerea d. profesor Sădeanu, la ora 4. d. a.

Bucovinenii despre noi. Celim în »Padin Cernăuți: Într-un număr trecut al ziarului nostru arătam, că activitatea culturală a fraților noștri din Ungaria va fi făcută aproape cu totul imposibilă între marginile școlii și ale bisericii — cei doi factori de mână întâia în progrese culturale, mai ales la noi, românii. Teme mai libere culturale cari le-au rămas, sunt: societatea pentru literatura și cultura poporului român, societatea teatrală (arândouă ale tuturor românilor transilvăneni), apoi diferite reuniuni locale de cânt și muzică, culturale mai mici, iar economice: băncile (cari trec peste 150) și câte-reuniuni și însoțiri.

Până acuma s'a lucrat pentru cultura națională deosebire în cadrele școlii și ale bisericii. Frații noștri au și școlii medii curat românești, constituite din propriile puteri: la Brașov școala nr. 4 (4 cl.) comerciale și liceu, la Blaj liceu, la Sădău liceu, la Beiuș asemenea; aici în clasele superioare limba de propunere e cea maghiară; la Brad gimnaziu. Seminarul teologic-pedagogic au gr.-or. la Sibiu, Arad și Caransebeș, iar catolicii la Blaj. Mai apoi școlii și internate de fetițe, tot curat românești, la Sibiu (ale Asociației culturale) Brașov, Arad, Blaj, Beiuș, etc.

Impedimentul cel mai mare al propășirii culturii noastre în Ardeal este, precum am arătat, împrejurarea că atât învățătorimea cât și preoțimea va fi aservită cu timpul — cel puțin acesta gândul guvernului — unor interese cu totul străine și dușmane nouă. În zădar vor fi crescuți seminarii preoți și învățători buni, dacă ei în viață nu vor servi cauzei românești. De alt-cum guvernul vrea să pună mâna și pe seminarii. Mai rămân școlii medii de unde se va răspândi cultura națională.

Dar ce va fi cu țaranul, care în școala menită să nu se va alege cu nici o cunoștință, câtă vreme va fi să fie fericit cu limba ungurească,

pe care n'o pricep nici părinții, nici copiii?! Va trebui să se lucreze cu multă stăruință și sistematic mai ales în cadrele Asociației culturale și ale societății teatrale. Și munca aceasta se va face desigur, pentru că frații noștri transilvăneni e desvoltat într'o mare măsură sentimentul național...

Moartea unui martor de vremuri mari. Primim următorul anunț funebrel:

Subsemnații cu inima înfrântă de durere, anunțăm că neuitatul nostru ginere, soț, tată, frate, socru moș *Simon Moldovan* veteranul comerciant din Hălmagiu, bătrânul gârbovit sub greutatea vremilor de restriște; bărbatul ce a dus greul anilor de răsmită în plină etate; omul biruit de asprul dinte al bătrânului timp s'a stins azi în 28 Februarie, (anul Domnului 1909), Duminică după amiază la orele 3 și jum. în etate de 80 ani. Inmormântarea i se va face Marți la 2 Martie n. la orele 2 după amiază. *Hălmagiu*, în 28 Februarie n. 1909. Dormi în liniște! Arsenie Leuca preot socru, Amalia, Moldovan n. Leuca soție, Teresia v. Costine soră, Valeria V. Milan, Cornelia m. Teaha, Irina m. Mager, Ioan, Silviu și Elisabeta, fii și fiice, Vasile Nicoruța preot, Alexandru Teaha preot, Traian Mager învățător, gineri; Ioan, Aureliu, Leontin, Silviu m. Feier, Ana m, Șirban, Constanța m. Coroi, Sergiu Feier preot, Ioan Șirban preot, Ioan Coroiu preot, Lucreția n. Putici, Iulia N. Teaha, Maria n. Burta, cumnați și cumnate, număroșii cuscii, nepoți și nepoate.

Defunctul a fost membru fondator al gimnaziului din Brad, membru al »Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român« și a atator societăți de binefacere. A luat parte activă în anii de tulburări 1848—9, luptând în tabăra lui Iancu. S'a căsătorit în anii aceia cu o damă străină, dar care nu peste mult muri, neavând familie. Se căsătorii a doua oară, fiind dăruit cu o număroasă familie, bucurându-se de o mare ramificație familială, cu deosebire printre tradiționalele generații de preoți din jurul Hălmagiului.

Lutul ce a biruit greul alor 80 de ani se prăbuși.

Odihnească în pace!

Primirea elevilor institutului de surdo-muți din Timișoara. Direcțiunea institutului de surdo-muți din Timișoara anunță, că înscrierea pentru anul viitor școlar, se va începe pe la sfârșitul lunii Iunie. Să vor primi în acest institut numai copii, dela 7 la 10 ani, născuți sau locuitori pe teritoriul comitatelor Timiș, Caraș Severin și Torontal. În clasele superioare să vor primi însă și elevi, cari nu sunt muți din naștere, ci numai mai târziu au amuțit. — Cererile pentru primire sunt a se adresa direcțiunii institutului și ele trebuie să fie însoțite de următoarele documente: a) cartea de botez. b) Atestat dela medic prin care să se dovedească boala și cauza ei. c) atestat de vaccinare. d) atestat dela comună, prin care să se dovediască starea materială a părinților. e) acei părinți, a căror stare materială le permite a plăti pentru susținerea copilului, sunt rugați a alătura, la petiție, o declarațiune, prin care să obligă a solvi regulat ratele prescise.

Tipăriturile pentru punctele b) și d) să capătă gratuit la direcțiunea școlii.

Acei părinți, cari plătesc la an 200 sau cel puțin 100 coroane, vor fi preferați. Elevii fără avere vor fi susținuți de institut. Părinții sunt însă datori a dovedi prin documente autentice, dacă nu pot să plătiască. — Didactrul pe an e 40 de coroane. Părinții fără avere vor fi scutiți însă și de această mică taxă. — Pentru proviziune se va plăti în rate lunare; didactrul se poate solvi în două rate. — De haine părinții sunt datori să se ingrijască.

Cererile sunt a se înainta cel mai târziu până la 15 Iunie. a. c.

Dușmanul feminismului E cunoscut cazul deputatului rus *Priskievic*, care adresase o scrisoare foarte aspră la adresa dnei *Filozova* prezidenta congresului feminist din Petersburg Pentru critica prea aspră la adresa curentului feminist din Rusia, numita doamnă l-a chemat pe *Priskievic* la duel. Toată lumea era curioasă de primul duel cu sabia între o femce și un bărbat. Să vede însă că dna *Filozova* s'a resgândit, și în loc de duel, l-a dus pe nepoliticosul deputat înaintea curții cu jurați din Petersburg, care l-a osândit pentru vătămare de onoare la o lună în chisoare ordinară.

O anecdodă asupra lui Schurz. După când a intrat în politică, celebrul scriitor dramatic *Bernard Schurz*, este coplesit de corespondențe. Iată însă că în timpul din urmă se respândește svonul că ar fi grav bolnav. Pe data reporterii se reped după vești, iar agențiile telegrafiază. *Bernard Schurz* humoristic din fire, răspunde telegrafic: Anunțați publicul că am murit. Această mă va scuti de multe plictiseli...

Publicul a făcut mult haz de acest strigăt desperat, al politicianului improvizat...

x Decorul cel mai frumos și mai principal al restaurantelor, cafenelelor și al familiilor sunt albiturile albe ca zăpada și călcate lucioase, de o curățenie ideală. Aceia cari pur pond pe aceasta, voiesc să nu fie înșelați și să nu li-se strice albiturile cumpărate scump, le recomandăm marea fabrică de spălat cu abur »*Kristály*« din Cluj care și la Brașov are filială. Fabrica aceasta tuturor o recomandăm cu căldură.

x Leac sigur împotriva boalei de porci, prețului unui pachet de încercare 36 de fl.

Fără căldură se poate face în timp de 5 minute romul cel mai bun materia pentru 1 l. 32 de fl. pentru un litru de cognac 40 de fl., un litru de rachiu 20 de fl. La fiecare fracțiune se alătură și moșul de întrebunțare.

Cremă de lapte de ghiocel astăzi cel mai bun leac pentru curățitul pielii și a tenului, curăță fața de pistrii în timp de trei zile și o face albă și catifelată.

Văpseava de păr Neril. După o înrebunțare imprimată părului cea mai frumoasă culoare originală, bălaie, brunetă sau neagră.

Dulapuri pentru farmacia de casă, articole de agricultură în prețurile cele mai ieftine.

Toate de vânzare la **Fekete Mihály**, drogherie, Târgu-Murășului (Marosvásárhely), Székényi tér.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Ședința Camerei.

Budapesta, 2 Martie. — Ședința o deschide d. Justh la orele 10 și un sfert. Lă început se discută câteva cazuri de imunitate, între cari unul al dlui Vlad. Imunitatea dsale a fost violată în una din ședințele trecute de cătră *Madarász I.*, care l-a amenințat cu palme.

Héderváry, referentul comisiunii, constată că președintele, la timpul său, îl chemase la ordine pe *Madarász*, deci imunitatea dlui Vlad n'a fost atinsă. — Camera decide în senzul acesta.

Se cetește apoi petiția marinarilor recrutați în 1904, cari cer să fie concediați cât mai curând.

Se primește în a treia cetire proiectul dărilor de casă și se trece la desbaterea dărei de capital și interese.

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depozit de parfumerii, instrumente medicale, materii de bandajiat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de gumă, (prezervative), de bărbierit, și pentru menaj; claturi, lichouri, compoziții, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bomboane; vâpseli și diferite materii.

Máthé și Soțul, Kolozsvár, Ferencz József-ut 21

Vorbesc Szatmáry Mor, Lányi Mor, Polonyi G. Wekerle și Eber Antal. Ședința se încheie la orele 2.

Comisiunea băncii.

Azi după amiazi comisiunea băncii ține o adunare. Cu acest prilej se relevă ca un mare eveniment politic, vorbirea ce o va rosti fostul prim ministru Széll. Cercurile politice așteaptă cu interes aceasta vorbire.

Declarațiile pașnice ale Serbiei.

O telegramă, sosită acum din Belgrad, anunță, că Serbia, la sfatul Rusiei, a declarat formal că renunță la compensațiunile teritoriale și că în viitor se va strădui pentru restabilirea bunelor ei relațiuni cu Austro-Ungaria.

Economie.

Procurare favorabilă de articli economici.

Aducem la cunoștința economilor noștri de pretutindinea, că subscrisul comitet este gata a mijloci pentru ori și cine i-se va adresa, procurarea articlilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

- Sămânță de iarbă engleză, 1 kgr. 82 bani.
Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 cor. 80 bani.
Sămânță de luțernă, 1 kgr. 1 cor. 92 bani.
Sămânță de trifoiu roșu, 1 kgr. 1 cor. 90 bani.
Sămânță de napi »Mammuth«, roșii, mari, 1 kgr. 80 bani.
Sămânță de napi »Obendorf«, galbini, rotunzi, 1 kgr. 1 cor.
Sămânță de napi »Eckendorf«, galbini, 1 kgr. 1 cor.
Sămânță de ciapă »Zittau«, uriașă, galbină, 20 grame 20 bani.
Sămânță de ciapă »Braunschweig«, roșie, 20 gr. 24 bani.
Sămânță de ciapă »Triumph vom Mähren«, foarte bună și de recomandat, 20 gr., 24 bani.
Sămânță de sălătă timpurie, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de sălătă de iarnă »Nansen«, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de pătrânel de toamnă, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de pătrânel lung »Znaimer«, dulci, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de morcovi de vară »Nantes«, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de morcovi de toamnă »Braunschweiger«, 20 gr. 12 bani.
Sămânță de țelur, uriaș, 20 gr. 24 bani.
Sămânță de ridichi de vară »Stuttgart«, albe timpurii, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de ridichi de Maiu, mari albe, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 10 bani.
Sămânță de ridichi de iarnă, albe 20 gr. 10 bani.
Sămânță de castraveți de »Paris«, 20 gr. 30 bani.
Sămânță de conopidă târzie, (carfiol) »Non plus ultra«, 20 gr. 70 bani.
Sămânță de varză »Braunschweig«, uriașă de iarnă, 20 gr. 20 bani.
Sămânță de varză roșie »Arfurt«, timpurie, 20 gr. 40 bani.
Sămânță de călărașe (gullii), albe, timpurii, 20 gr. 40 bani.
Sămânță de călărașe de toamnă, vinete 20 gr. 24 bani.
Sămânță de mazere »Daisy« (pentru boabe, boabe), 100 gr. 20 bani).
Sămânță de mazere »Bismarck« (pentru păstăi) timpurie 100 gr. 24 bani.

Sămânță de fasole oloagă »Mondsichel«, 100 gr. 32 bani.

Sămânță de fasole »Mont d'or« de pari, galbină 100 gr. 30 bani.

Sămânță de fasole de Iulie de pari, 100 gr. 30 bani.

Sămânță de patlagele (paradise) »Prezident Garfield«, 1 klg. grele 20 gr. 1 cor.

Sămânță de paprică spaniolă, 20 gr. 16 bani.

O colecție de flori bine alese, 20 soiuri (domnești și românești) 2 cor.

O jumătate colecție de flori 1 cor.

Legături de altoit »Raffia«, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 klg. 10 cor.

Funii de »Cocos« (de legat altoi) 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 5 kgr. 5 cor.

Rășină de altoi fluidă, 1 cutie a 125 gr. 50 bani, a 250 gr. 1 cor., a 30 gr. 20 bani.

Doritorii, cari vor trimite la adresa subscrișului secretar pentru buletinul de expediție și pentru pachet, 4 bani taxă de imanuare poștală și 10 bani pentru osteneală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, vor primi articlii comandați cu posibilă grabire.

Sibiu, 23 Februarie n. 1909.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pantaleon Lucuța

Vic. Tordășianu

președinte

secretar.

Piața de bucate din Aradul-nou în 2 Martie.

Vremea mai domoală pare a se statornici, cece e foarte bine, pentru că sămănăturile au deja nevoie de o vreme mai puțin aspră.

Tendința pieței, în vederea schimbării de vreme, a regresat.

S'au vândut pe piața de azi:

400 măji metrice de grâu	13.00—13.30
4.0 păpușoi (cucuruz)	6.50—6.60
săc ră	9.50—9.60
ovăs	7.00—7.80
orz	7.50—7.60

Prețurile în coroane la câte 50 de kgr.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 1 Martie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909	25.62—25.64
Săcară pe Aprilie	18.30—18.32
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Orz pe Aprilie	17.18—17.20

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou	
De Tisa — — — —	26 K. 55—26 K. 85 fil.
Din comitatul Albei —	26 » 15 26 » 50 »
De Pesta — — — —	26 » 20—26 » 55 »
Bănățesc — — — —	26 » 50—26 » 80 »
De Bacica — — — —	26 » 30—26 » 70 »
Săcară — — — —	19 » 70—19 » 90 »
Orzul de rutreț, cvalit. I.	17 » ——17 » 20 »
» » calitat. a I.	16 » 50—16 » 80 »
Ovăs » » I.	17 » 55—18 » — »
» » » II.	17 » 25—17 » 55 »
Cucuruz — — — —	14 » 05—14 » 25 »

BIBLIOGRAFII.

A apărut: »Ramuri« revistă literară b lunară cu următorul sumar: N. Iorga: Reformele în biserică ale lui Const. Vodă Mavrocordat. Lazăr Iliescu: Cântec (poezie). Mihail Sadoveanu: Domnu Popovici. Ștefan Braborescu: Reminiscență (poezie). I. U. Soricu: Noapte de iarnă (poezie). C. Rădulescu-Codin: Fecioru împăratului lighionilor. Aron Cotruș: Un glas din Ardeal (poezie). Pavel Săraru: Domnul Gârleanu traducător. M. Săulescu: Homo (poezie). Petre Dănielescu: Cuza Vodă la Craiova. Maria Nicolau: Flori și fluturi (poezie). N. C.: Răvașe de peste

hotare: Din Ardeal. Cronică. P. P.: Viața tivititatea Ieromonahului Macarie. T. L.: Rev. Luceafărul, Rev. Asociației Invățătorilor. Rev. Convorbiri critice. C. F.: Răvașul, Ar. mânească, Neamul Rom. literar. A. Cn.: Românesc literar, ș. a. A. M.: Cuvântare Iorga dela Iași. Caton Theodorian: O in teță literară. I. C. P. p.: O justificare. L. M. D., A. M., G. U.: 24 Ianuarie la C. Rămurel: Sonet de iarnă. Abonamentul în țară 6 lei; în străinătate 9 lei. Redacția administrația: Strada Știrbei Vodă No. 81.

A apărut: »Luceafărul« Nr. 5 cu urm. sumar: Gh. Tulbure: Coloniile macedon din Ungaria și tinereța mitropolitului Săghele Farago: Uitare (poezie). Ioan Adam: În proză, Oglinda. G.: Lacul morții (p. G. Rotică: Visătorul (poezie). Charles Scrisori din Paris, Salonul de Toamnă. G. tirul Christoșilor (poezie). I. Enescu: (poezie). G. Bogdan-Duică: Corespondența București, »Carmen saeculare« și »Apsoare«. Maria Cunțan: Poezie. E. Hodogini străine, Ivan Turgheniev. Ceasul. Conferințele Asociațiunii (T.). Premiile Acad. (T.). Conferințele despărțământului Năsa »Asociațiunei« (Dr. V. Seni). Asociațiunea Arad (S.) Din Bistrița (E. A. C.) Prima so mânească în Cernăuți. Știri. — Poșta Reș — Poșta Administrației. — Bibliografie. Ńiuni: Gropeanu: La pian, Portret, Carmen Studiu. Ivan Turgheniev. Brâncuși: Cap diu. Poitevin: Pe eina. SBrâncuși: Somn

Poșta Redacției.

Virgil, Sibiu. Nu știu cine i. Dar nu ce merite interesul tău. Pe cărări umbrite nure de tot să ne rătăcim... Cu prietinie.

A. Pop, T. Murășan. Mulțumim. O să rându.

Hilaria. Mulțumite publice, nu mai puțin decât la partea taxabilă. Altfel, ar trebui să plem în fiecare zi o pagină a ziarului nostru lucruri, cari o să intereseze pe câțiva cet. numai.

Reuniunea femeilor române din Făgăraș. A răspuns.

Poșta Administrației.

Alexandru Banea. Chesler. Am primit de 7 cor. abonament până la 1 Febr. 1909

Redactor responsabil Constantin Savu
Editor proprietar Gheorghe Nichin

Respirația

e cu mult mai ușoară imediat ce veți începe numai câteva porțiuni din Emulsiunea SCOTT și ușurarea va crește în fiecare zi.

În timpul celor din 32 de ani mi și oameni au experimentat lucrul De asemenea e foarte mare p sul spre însănătoșirea generală ganismului, iar

Pofta de mâncare și

revin și digestiunea se face bună.

Incercați și vă veți convinge.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor.

De vânzare în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua marca metodului SCOTT — care este

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristály gőzmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor, pachetul se returnează porto-franco.

AVIZ.

Profăt îngrijitor, harnic, cu bune re-
se caută pentru o moșie în Ro-
Salar la: ar dela 100—150 lei.
Adresa: Inginer I. Scia,
Mircea Vodă 42 bis. București.

KONTSEK GÉZA
mai înainte Gaszner Károly
în DEBRETIN (Debrecen)

Recomandă revânzătorilor seminte de legumi și de florin
locuri fine în duap de vânzare foarte frumos ornai, pe
lângă rabat mare. Catalog de prețuri trimite gratis.

100 pruni bosneaci altoiți

presădire, de specia cu fructe mai
și deosebit de frumoase, de culoare
care au fost premiate cu prima
mă a guvernului țării din Sarajevo, la
ția din Viena, Budapesta și la expo-
universală din Paris cu medalia de

Se află spre vânzare la
T. Kojdici, Brčka (Bosnia)
din pepiniera proprie.

atențiunea fabricanților
și a economilor!

Kafszky Adolf

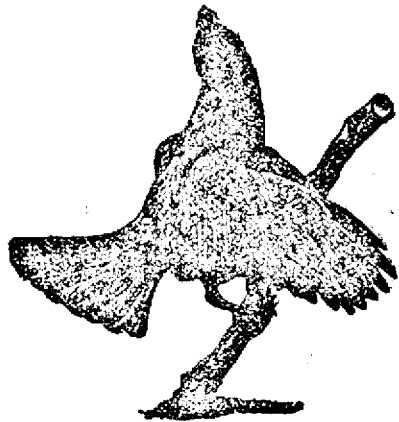
Fermă de mașini și montarea lor.
BUDAPESTA, VIII Tömő utca nr. 23.
engajazi să monteze tot felul de mașinării,
centru ferestrele și mașini cu abur
recum și în fabrici de spirt și de că-
midă, apadacte, pompe compresare,
montarea tipografiilor
și asemenea transmisiuni și conducte
ploale. — Primesc reparaturile și
portae de mașini.

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPAIAT ANIMALE

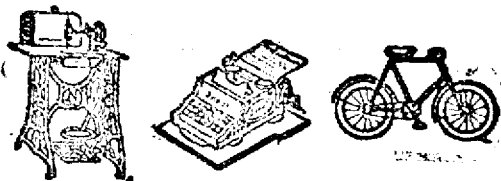
KOLOZSVÁR, Rozsa-u. 7 sz.

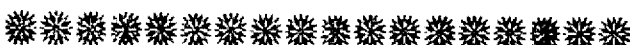
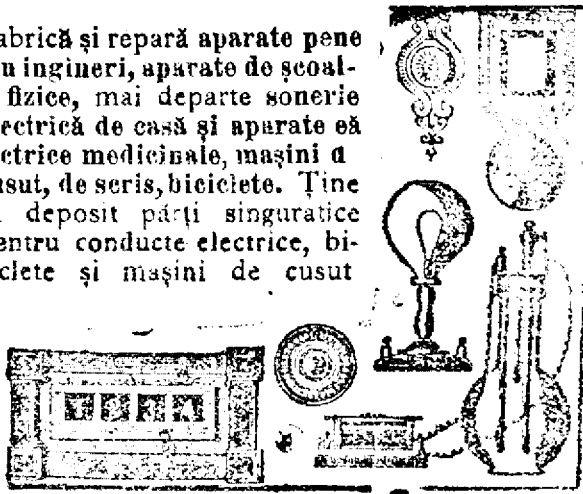
Animalele să se tri-
mită cât se poate de
proaspete și nebe-
litate. Trebuie indicat
în ce formă să se in-
tâmpile prepararea;
mamiferelor mai
mari să li-se scoată
intestinele. — Pentru
împachetare soco-
tese numai cheltule-
— ille mele. —
Preparație îngrijită,
artistică, în fermă
naturală, lucru
trainic, prețuri mo-
— derate!

Körmendi Mihály

mehanic și electrotehnic
Cluj (Kolozsvár) Egyetem-u. 1.

Fabrică și repară aparate pen-
tru ingineri, aparate de școal-
și fizice, mai departe sonerie
electrică de casă și aparate de
lectrice medicinale, mașini a
cusut, de scris, biciclete. Ține
în deposit părți singuratic
pentru conducte electrice, bi-
ciclete și mașini de cusut

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de **partea**
de sus a ghetelor, în asortimentul cel
mai mare, cu toată scumpetea se găsesc
cu prețurile cele mai ieftine
în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz u. 1

Distins cu diploma
de recunoștință
:: în anul 1904. ::

Catalogul ilu-
strat a prețu-
rilor gratuit.

Procurați

dela librăria „TRIBUNEI“

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc“

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblată.

Cel mai practic op bi-
sericesc, cea mai bogată
antalogie a cântărilor
bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documen-
tează iuțala cu care a trecut prima ediție
în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare,
pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-ne-
gru. Cuprinde rînduielele tuturor sărbăto-
rilor de peste an, precum și tipul bisericesc.
Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima
compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor.
legat în pânză frumos aurit 12 cor.,
legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu
se mai află, numai după comanda specială
bucata 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-
toare (tock).

Intrebuițarea „Cantorului Bis.“ dispen-
sează pe toate celelalte cărți bisericești,
ca: mineiul, triodul, pentecostarul, molit-
velnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei
4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai 200
exemplare de vânzare.

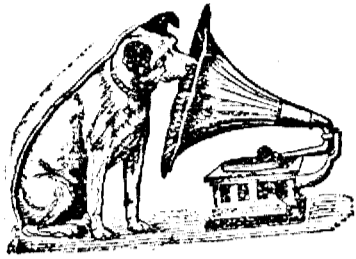
Cel mai frumos dar de
sărbători bisericilor și
specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei
și librăriei „Tribunei“.

Gramofoane

cu plătire în rate.

Mare asortiment în plăci de gramofon, la

Joan Kalenda,

în Oradia-Mare (Nagyvárad),
lângă biserica Holdaș.

Telefon în legătură cu întreg comitatul 245.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboeală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos.

Ziarul nostru roagă pe onorat publică să le cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere sau cumpărare să se provace că adresa firmei se colit-o în Tribuna.

Cel dintâu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitir

Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatok.

SÜSZMANN H.

ciasornicar și bijutier
Nagyszeben
Strada Urezului 27
(Reisbergasse.)

Repară multilateral pe lângă garanție tot felul de ciasornice de buzunar, pendule și de alarmă. Ține în deposit cu prețuri moderate ciasornice de părete, de buzunar și de alarmă, precum și tot felul de bijuterii.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru mâni și față, contra pistriilor și a necurătenilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală și face pelea albă ca laptele. Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroană.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt face pelea fină și fragedă. 1 bucată o coroană.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medicament sigur contra a-sudării mânilor și a picioarelor, absolut nestricăcios. 1 cutie 1 coroană.

Spirit de vin (Franzbrandwein) Salvator. Un medicament de casă cunoscut care nu trebuie să lipsească din nici o casă. Se recomandă la orice răceală, durere de cap, migrenă, junghinri, reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroană.

Schwedische Tropfen. (Picături de Svedia) o doctorie probată contra boalelor de stomac. O sticlă originală 1 coroană.

Balsam pentru bătăături depărtează repede bătăătura, pelea întărită sau negei. Prețul unei sticle cu pensolă 70 fileri.

Toate aceste preparate sunt numai atunci veritabile, dacă sunt provăzute cu marca de scut «Salvator».

Comandele din provincă se execută prompt și cu băgare de seamă.

S. Mittelbach,
farmacia și drogheria la Salvator.

Zagrab
(Croatia).

Lucza Jozs

atelier chimic pentru curățitul
Seghedin (Szeged), Laud

Primește: curățirea și văpsirea
copii și preoțesii, postav de
haine de doliu mai depa

curățirea penelor

cu mașina prin ce își redobândesc
albă și uscățimea originală
scutite de praf.

Comandele din provincie
efectuează imediat și p

Invenție nouă! Invent

Mosară de oțel pentru întrebuinț
nomie și acasă macină excelent
ruzul și grăul, se învarte cu mâna,
muncă a unui băiat de 6 ani 1 kilo
minut — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroa

Fac aparate pentru defacerea
de lucernă și de trifoiu, de mânat
ori cu mâna, de aplicat în mașina
ori de sine stătătoare. Prețurile s

Kádár Gy

fabrică de aparate de dest
mânța trifoiului și atelier
raturi de mașine.

:: ORADEA-MAR
Nagyvárad (Vilanytelep

Numai există tuberculosă!!!

Incercați și cumpărați o sticlă

Elixir de viață St. Francisco
pentru plumâni, astmă, oftică.

Tusa, durerea de piept, respirația grea în
Curățeste plumânile! Are efect surprinzător

Se poate căpăta dela preparator ul:

Horváth Mátyás — farmacist — Szal
Farmacia „Órargyal” Szal

Zombori-ut nr. 31. — vis-à-vis de Szarvas.

Prețul unei sticle 1 Cor. 60

Veritabil numai dacă pe vigneta se vede subscrierea

Szoták József

fabricant și turnător artistic de ob
bronz, candelabre, table de firmă

Kassa, Pogány-utca

Lucrează pentru fabricanți de
după orice desemn părți de me
sare la mobile.

Mai departe table de metal
firme de avocați, medici, fab

totodată table pentru comune și numere de casă.

Totodată se face candelabre pentru case, cafele
seriei, până la cele mai luxoase și complicate cu
moderate.

